

Opdracht 6: welkom bij de indianen

40

Doel: ontdekkend leren - ik ontdek de noodzaak van een gemeenschappelijk taalgebruik om binnen verschillende culturen te kunnen communiceren.

pc, hoofdtelefoon, twee A4-tekenbladen, bijlage indianentaal van het spelkaartenblad

1

Indianen of Amerikanen?

- Typ in de zoekbalk van de zoekmachine: 'Schooltv: De indianen - De eerste inwoners van Amerika'.
- Bekijk en beluister aandachtig het filmpje.

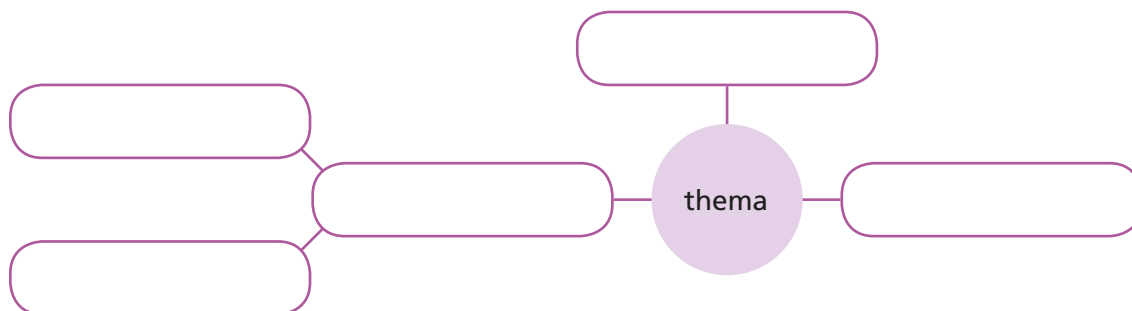

Wie vorig jaar ook met De Taalkanjers Twist werkte, leerde al een woordenweb maken.

In een woordenweb worden de belangrijkste woorden uit een gelezen of beluisterde tekst schematisch geplaatst.

Het **thema** komt in het midden. Daarrond komen **steunwoorden**. Die kunnen door lijnen met elkaar verbonden worden.

Zo kan een woordenweb eruitzien:

- Maak hieronder een woordenweb met de informatie die je uit het filmpje hebt onthouden.
- Bekijk hiervoor eventueel nog een tweede keer het filmpje.
- Je beslist zelf welke takken en lijnen je nodig hebt.
- Zorg dat je het filmpje kunt navertellen aan de hand van jouw woordenweb.

indianen

In het filmpje leerde je dat er heel veel verschillende indianenstammen waren. Elke stam ontwikkelde zijn eigen taal. Je kunt je voorstellen dat er al snel heel veel verschillende indianentalen ontstonden. Sommige woorden bleven in de verschillende stammen hetzelfde betekenen. Denk maar aan het woord **mama**.

Bij de meeste indianenstammen betekende 'mama' gewoon moeder. Maar bij andere stammen had 'mama' dan weer een andere betekenis. Zo kon 'mama' ook *borst* betekenen. En bij een indianenstam uit het hooggebergte van Columbia betekende 'mama' dan weer *priester*.

- Vergelijk de drie betekenissen van het woord 'mama'.
- Leg het verband tussen de betekenissen uit.

De betekenis van het woord **melk** is in indiaanse talen vaak *keel*, *slikken* of *zuigen*.

- Hoe komt dat, denk je?

Het woord **melk** is in de loop van de tijd in verschillende indianentalen steeds anders gaan klinken, bv. *milq*, *amu'ul* of *mlqw-tan*. Na een tijd leek het woord helemaal niet meer op het oorspronkelijke woord.

Bestaande woorden veranderden binnen de verschillende stammen zo vaak van klank en betekenis, dat er eigenlijk allemaal nieuwe talen ontstonden. Talen die net zo veel van elkaar verschillen als Frans en Nederlands of zelfs Nederlands en Chinees. Als mensen van verschillende stammen dán met elkaar wilden praten, gebruikten ze gebarentaal. Elke indiaan kende die gebarentaal.

Spreken met je handen

- Neem de kaart indianentaal van het spelkaartenblad.
- Probeer eerst de handbewegingen apart uit.
- Vertel daarna deze zinnen in indianentaal.
 - Ik zie dat jij honger hebt.
 - Ik heb vlees van een bizon.
 - Kom, we gaan samen eten in de tipi.
- Welke moeilijkheden stelde je vast toen je de zinnen wou uitbeelden?

- Bedenk samen een kort indianengesprek.
 - Leg de kaart indianentaal tussen jullie beiden in.
 - Kun je elkaars zinnen begrijpen?
 - Misschien wil je wel zinnen maken met woorden die niet op de kaart staan.
 - Bedenk er zelf de juiste beweging bij.
 - Je kunt die woorden met hun bijbehorende beweging uittekenen op een tekenblad.
 - Bewaar ze bij de kaart indianentaal.
- Leuk om verder mee aan de slag te gaan tijdens het hoekenwerk!

Aus: „Die Indianer“ von Angelika Wolk-Gerche © Verlag Freies Geistesleben, Stuttgart
Niederländische Ausgabe: „De Indianen“ © Uitgeverij Christofoor

Doel: zelfreflectie en mindset - ik kan reflecteren over mijn sterktes en zwaktes;
sociale vaardigheden - ik ontdek hoe ik anderen een geslaagd compliment kan geven.

vierkante vouwbladen (21 cm bij 21 cm) (bij voorkeur tweekleurig),
eventueel pc en hoofdtelefoon

1

Complimenten

Iedereen vindt het fijn om een compliment te krijgen.

Wie regelmatig een compliment krijgt, voelt zich een stuk beter.

Een compliment geven is goed voor wie het compliment krijgt. Hij zal trots zijn, zich goed in zijn vel voelen en meer vertrouwen in zichzelf krijgen.

Wie een compliment geeft, wordt daar ook alleen maar beter van. Hij zal merken dat de ander zich goed voelt dankzij het compliment. Wie een compliment geeft, krijgt ook vaak spontaan een compliment terug.

Toch is het niet altijd eenvoudig om een compliment te geven.

Elkaar kritiek geven of zeggen wat je niet fijn vindt, dat doe je meestal spontaan. Maar iemand vertellen dat hij iets goed doet, dat wordt vaak vergeten.

Je leert vandaag hoe je jezelf en anderen een geslaagd compliment kunt geven.

Hoe meer je dat oefent, hoe beter het lukt.

Deze tips helpen je alvast op weg.

- Kies voor **echte** complimenten.

De uitspraak *'Wat een mooie broek heb jij aan!'* is eigenlijk geen echt compliment.

Een echt compliment gaat vooral over hoe iemand zich heeft ingezet. Het belooft iemand voor wat hij gedaan heeft.

bv. *'Hoe jij Arne vandaag hebt geholpen: dat was super!'*

- Vertel in je compliment **wat jij daarbij voelde**.

bv. *'Hoe jij Arne vandaag hebt geholpen: dat deed me echt deugd!'*

Even oefenen ...

Welk compliment zou je kunnen geven als ...

- ... je vindt dat iemand jou goed geholpen heeft om je bank op te ruimen?

- ... je vindt dat iemand zijn best deed tijdens een groepswerk?

Complimenten aan jezelf geven is een goede oefening om complimenten aan anderen te geven.

Het is ook erg belangrijk om jezelf af en toe een fijn compliment te geven!

Hoe pak je dat nu het best aan?

- Vul een onderzoeksfiche over jezelf aan. In de bovenste rij zie je een voorbeeld. Daar zie je hoe het kan. In de onderste rijen kies je zelf wat je bij jezelf onderzoekt.

Ik onderzoek ...	Dit weet ik hierover.	Dit verdient een compliment.	Dit pak ik vanaf nu anders aan.
anderen helpen	Ik doe dit niet spontaan, alleen als iemand het me vraagt.	Ik wil zeker helpen als iemand het me vraagt.	Ik zet me in om aan anderen te vragen of ze hulp kunnen gebruiken.
anderen helpen	_____	_____	_____
doorzetten	_____	_____	_____
om hulp vragen	_____	_____	_____
omgaan met fouten	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

- Aan de hand van de onderzoeksfiche formuleer je drie echte complimenten voor jezelf. Complimenten die je zelf hebt verdiend omdat je er zelf iets voor hebt gedaan. Deze complimenten geef ik aan mezelf:

3

Complimenten aan anderen geven

Nu weet je hoe je een fijn compliment kunt geven.

Je mag best trots zijn op dat nieuwe talent!

Je gaat je talent gebruiken om ten minste één klasgenoot een écht compliment te bezorgen.

- Bedenk wie je waarvoor een compliment wilt geven.

Ik wil _____ een compliment geven omdat _____

- Denk aan de tips die je leerde.

Geef liever een compliment over hoe iemand iets aanpakt of zich inzet dan over een uiterlijk kenmerk. Het is extra fijn voor de ander als hij een compliment krijgt over iets waar hij echt aan heeft gewerkt!

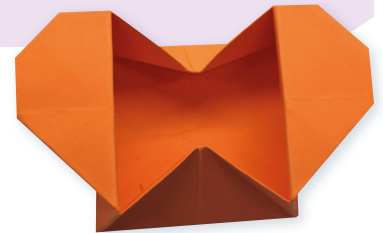
- Noteer je compliment hieronder.

4

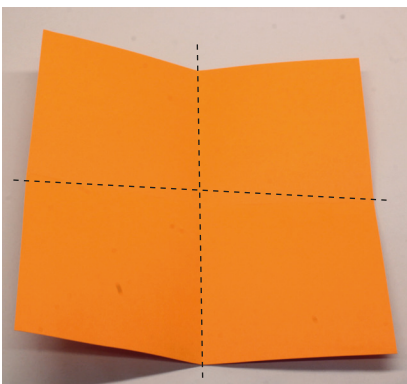
Een complimentendoosje maken

- Maak aan de hand van dit stappenplan een complimentendoosje.

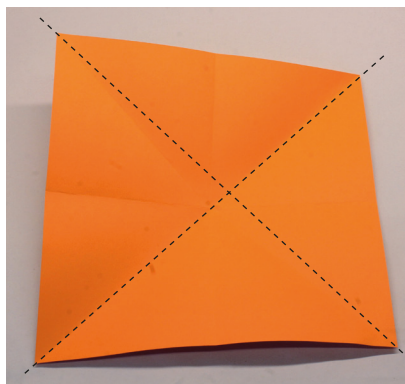
Tip! Wie geen tweekleurige vouwbladen heeft, kan dit ook met een vouwblad in één kleur. Je kleurt dan achteraf het hart aan de voorzijde in of versiert het.

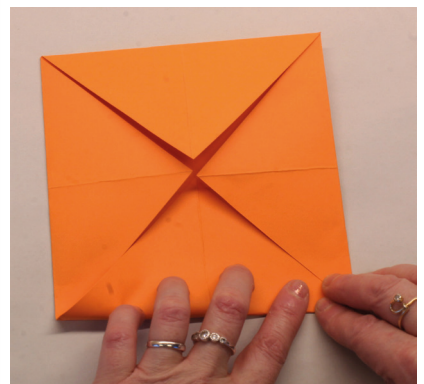
Stap 1 Neem een vierkant vouwblad (21 cm bij 21 cm).
Vouw horizontaal dubbel.
Vouw weer open.
Vouw verticaal dubbel.
Vouw weer open.

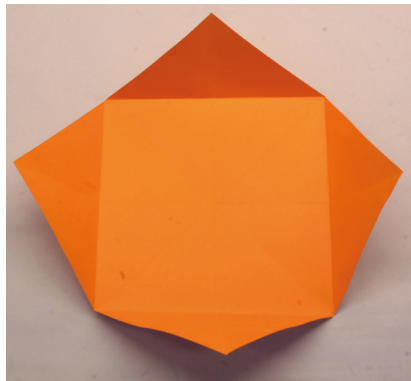
Stap 2 Vouw nu diagonaal dubbel.
Vouw weer open.
Vouw ook op de tweede diagonaal.

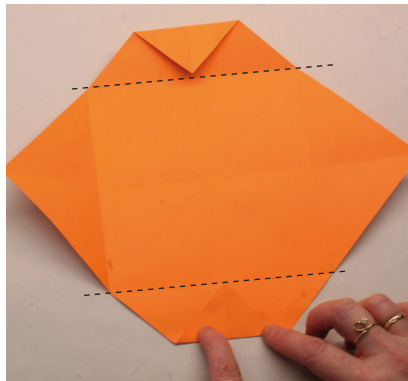
Stap 3 Vouw de vier hoeken naar binnen

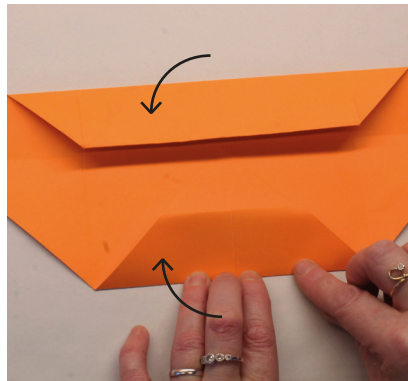
Stap 4 Vouw weer open.

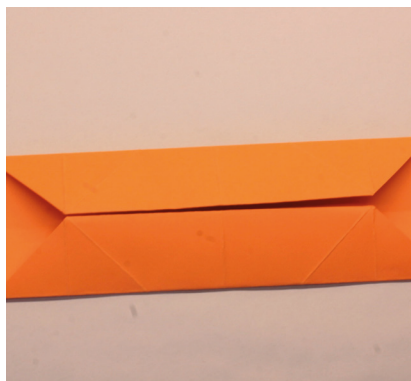
Stap 5 Vouw twee kleine hoeken (tot aan de stippellijn op de foto).

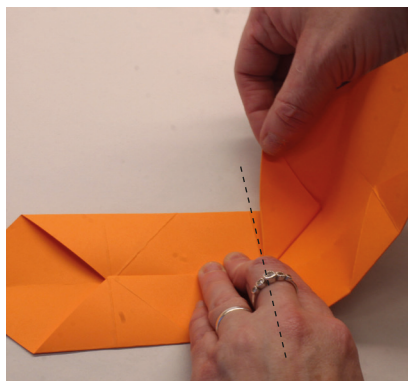
Stap 6 Vouw de kleine hoeken nu tweemaal over, tot tegen de middenlijn. Doe dit bovenaan en onderaan

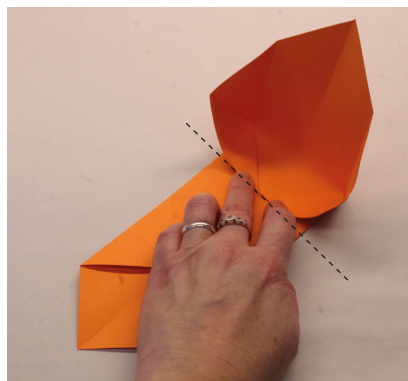
Stap 7 Wanneer je stap 6 boven- en onderaan hebt gedaan krijg je dit.

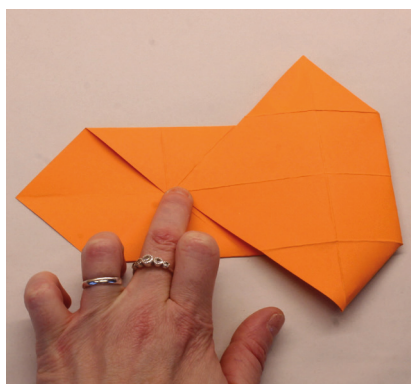
Stap 8 Maak twee kleine driehoekige vouwen (tot aan de stippellijn op de foto). Druk stevig aan

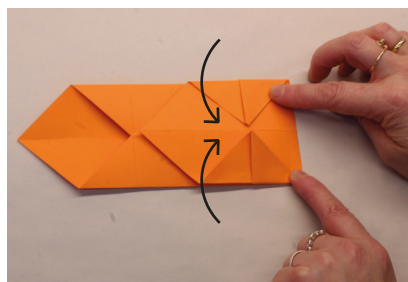
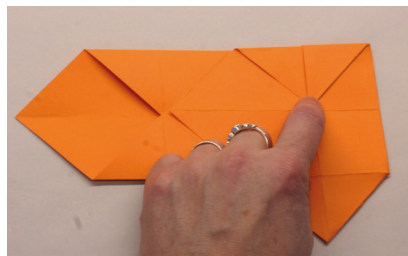
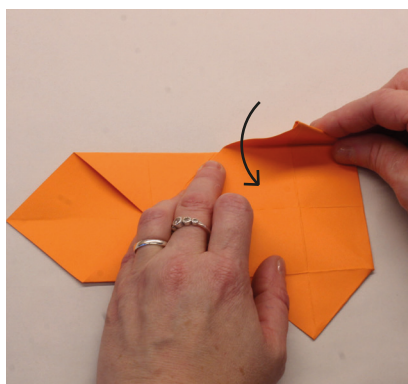
Stap 9 Volg stap 8 ook voor de onderkant

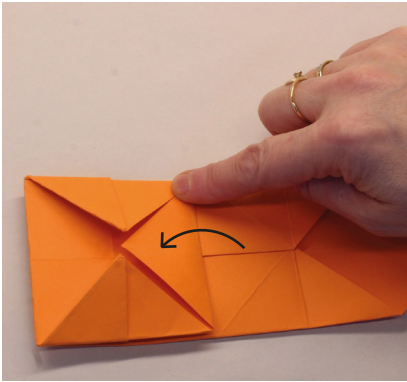
Stap 10 Klap over de laatst gevouwen driehoeken de flap naar het midden.

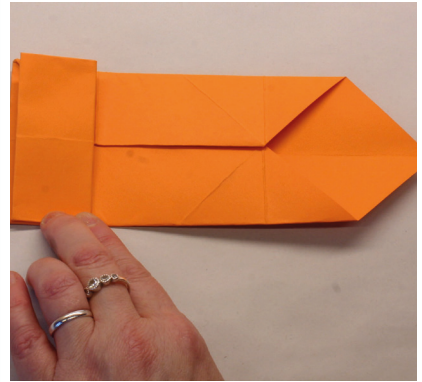
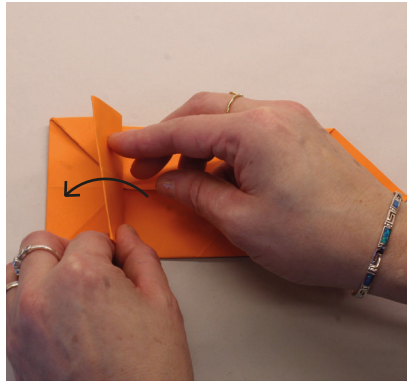
Stap 11 Vouw de uitstekende driehoeken bovenaan naar beneden. Vouw de uitstekende driehoek onderaan naar boven.

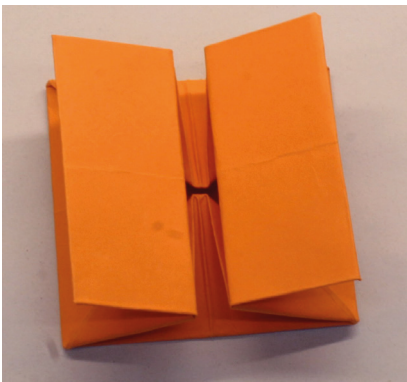
Stap 12 Draai je vouwwerkje een halve draai naar rechts. De kleine driehoek rechts vouw je naar het midden.

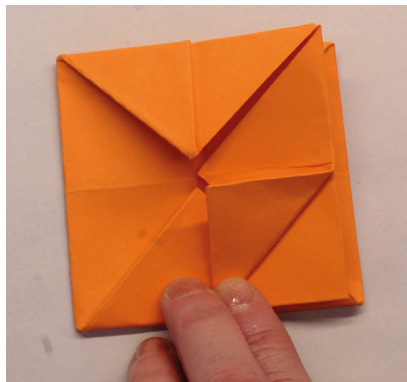
Stap 13 Vouw het rechterdeel overlangs.

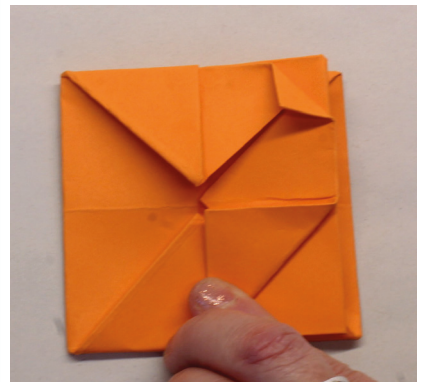
Stap 14 Herhaal stap 9 tot en met stap 13 aan de rechterzijde. Je verkrijgt dit:

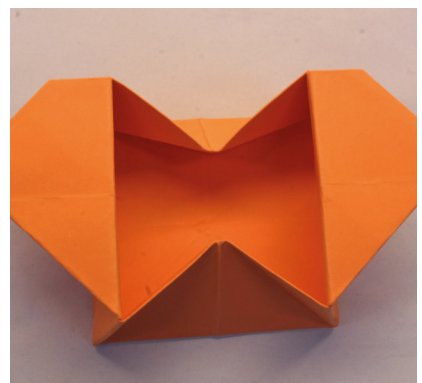
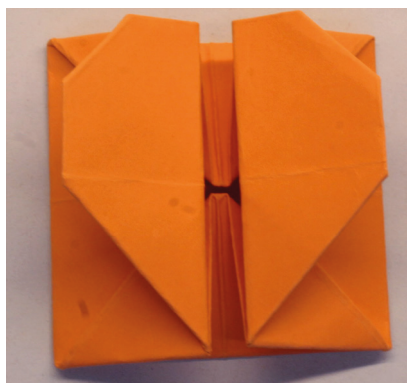
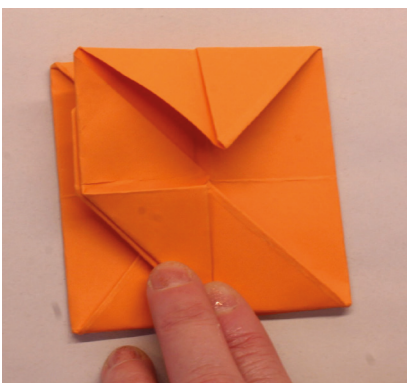
Stap 15 Vouw de linkerflap weer naar rechts. Onderaan vouw je de hoek naar het midden.

Bovenaan vouw je een kleine hoek om. Vouw daarna de linkerflap weer naar links.

Herhaal stap 15 aan de rechterzijde. Je complimentendoosje is klaar.

Tip! Je kunt het stappenplan ook terugvinden in dit YouTube-filmpje: 'Origami: Heart Box & Envelope'.

- Schrijf het compliment dat je aan je klasgenoot wilt geven op een strook papier.
- Stop die in je doosje.
- Verras er je klasgenoot mee!